

XU HƯỚNG BIỂU DIỄN THANH NHẠC TRONG THỜI ĐẠI TOÀN CẦU HÓA: ĐỔI MỚI VÀ HỘI NHẬP

TRINH THỊ OANH
Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương
NGUYỄN THỊ THANH THẢO
Trường Đại học Tân Trào

Nhận bài ngày 10/7/2026. Sửa chữa xong 20/8/2026. Duyệt đăng 26/8/2026.

Abstract

This article examines trends in vocal performance and education in the context of globalization, focusing on three main aspects: the effects of globalization on the performing arts, innovations in vocal training, and international integration. The findings indicate that globalization promotes cultural exchange and diversifies performance styles while facilitating the application of digital technologies, artificial intelligence (AI), and virtual and augmented reality (VR/AR) in vocal training. Educational innovations include blended learning, flipped classrooms, and the integration of voice science and intercultural pedagogy, which seek to develop technical competence, digital literacy, and artistic identity. The study provides directions for advancing vocal performance and education in Vietnam through innovation and international integration while preserving national cultural identity.

Keywords: Globalization, innovation, integration, performance trends, vocal music.

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh toàn cầu hóa đang diễn ra mạnh mẽ đã tạo điều kiện cho sự giao lưu, tiếp biến văn hóa giữa các quốc gia. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết về đổi mới phương pháp biểu diễn, nâng cao chất lượng đào tạo và hội nhập quốc tế. Nghiên cứu xu hướng biểu diễn thanh nhạc trong thời đại toàn cầu hóa không chỉ có ý nghĩa về mặt lý luận mà còn mang giá trị thực tiễn đối với công tác giảng dạy, đào tạo và phát triển nghệ thuật biểu diễn tại Việt Nam. Sự phát triển của công nghệ số, các nền tảng truyền thông trực tuyến và mạng lưới giao lưu nghệ thuật quốc tế đang làm thay đổi sâu sắc môi trường hoạt động của nghệ sĩ thanh nhạc. Nếu trước đây biểu diễn thanh nhạc chủ yếu diễn ra trên sân khấu truyền thống thì hiện nay đã mở rộng sang không gian số với nhiều hình thức thể hiện mới như biểu diễn trực tuyến, sân khấu tương tác và các chương trình đa phương tiện. Bên cạnh đó, sự giao thoa giữa các nền văn hóa đã thúc đẩy quá trình tiếp nhận và kết hợp nhiều phong cách biểu diễn, kỹ thuật thanh nhạc và loại hình âm nhạc khác nhau, góp phần hình thành những xu hướng sáng tạo mới trong nghệ thuật thanh nhạc đương đại.

Đối với Việt Nam, quá trình hội nhập quốc tế vừa tạo cơ hội tiếp cận các thành tựu tiên tiến trong đào tạo và biểu diễn thanh nhạc, vừa đặt ra những thách thức trong việc bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc. Trong môi trường cạnh tranh toàn cầu, nghệ sĩ không chỉ cần đáp ứng các chuẩn mực nghề nghiệp quốc tế mà còn phải xây dựng phong cách nghệ thuật riêng trên nền tảng các giá trị văn hóa bản địa. Vì vậy, việc nghiên cứu các xu hướng đổi mới và hội nhập trong biểu diễn thanh nhạc có ý nghĩa quan trọng trong việc định hướng đổi mới chương trình đào tạo, nâng cao năng lực nghề nghiệp cho người học và góp phần phát triển nền thanh nhạc Việt Nam theo hướng hiện đại, hội nhập nhưng vẫn giữ gìn bản sắc dân tộc.

Email: oanhspnttw@gmail.com - Nitthao@tqu.edu.vn

Xuất phát từ thực tiễn đó, bài báo tập trung phân tích những xu hướng đổi mới trong biểu diễn thanh nhạc, đồng thời làm rõ tác động của toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế đối với phong cách, kỹ thuật và hoạt động đào tạo thanh nhạc hiện nay. Qua đó, nghiên cứu góp phần đề xuất một số định hướng nhằm phát triển nghệ thuật thanh nhạc Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế và chuyển đổi số.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết tiếp cận bằng phương pháp nghiên cứu định tính nhằm phân tích xu hướng đổi mới và hội nhập quốc tế trong biểu diễn thanh nhạc dưới tác động của toàn cầu hóa; Phân tích và tổng hợp tài liệu được vận dụng để thu thập, hệ thống hóa và đánh giá các công trình nghiên cứu trong và ngoài nước liên quan đến biểu diễn thanh nhạc, giáo dục thanh nhạc xuyên văn hóa, bản sắc đa văn hóa, đổi mới sáng tạo và ứng dụng công nghệ trong nghệ thuật biểu diễn. Trên cơ sở đó, nghiên cứu xây dựng cơ sở lý luận và khung phân tích cho việc nhận diện các xu hướng phát triển của thanh nhạc đương đại.

Sử dụng phương pháp quan sát thực tiễn nhằm ghi nhận những biến đổi trong hoạt động biểu diễn và đào tạo thanh nhạc tại một số cơ sở đào tạo nghệ thuật, chương trình biểu diễn chuyên nghiệp và môi trường biểu diễn trên nền tảng số. Thực hiện phỏng vấn chuyên gia trong lĩnh vực thanh nhạc nhằm thu thập các nhận định chuyên môn về cơ hội, thách thức và xu hướng phát triển của nghệ thuật thanh nhạc trong bối cảnh hội nhập quốc tế. Ngoài ra, nghiên cứu còn sử dụng phương pháp so sánh đối chiếu để phân tích sự tương đồng và khác biệt giữa xu hướng biểu diễn thanh nhạc ở Việt Nam với một số quốc gia có nền đào tạo và biểu diễn thanh nhạc phát triển. Thông qua đó, bài viết nhận diện những đặc điểm nổi bật, cơ hội phát triển cũng như những thách thức đặt ra đối với thanh nhạc Việt Nam trong quá trình đổi mới và hội nhập. Việc kết hợp các phương pháp trên cho phép nghiên cứu tiếp cận vấn đề từ cả góc độ lý luận và thực tiễn, góp phần bảo đảm tính khách quan, khoa học và độ tin cậy của các nhận định được đề xuất trong bài viết.

3. Nội dung nghiên cứu

3.1. Tổng quan nghiên cứu

Trong những năm gần đây, dưới tác động của toàn cầu hóa và giao lưu văn hóa quốc tế, nghiên cứu về biểu diễn và đào tạo thanh nhạc đã trở thành một trong những hướng tiếp cận quan trọng của khoa học âm nhạc đương đại. Fang (2025) cho rằng đào tạo thanh nhạc hiện đại đang chuyển từ mô hình đơn văn hóa sang mô hình giáo dục xuyên văn hóa. Việc kết hợp kỹ thuật thanh nhạc phương Tây với các phương thức biểu đạt của những truyền thống âm nhạc phi phương Tây không chỉ nâng cao kỹ năng biểu diễn mà còn phát triển năng lực liên văn hóa, khả năng sáng tạo và thích ứng của người học trong môi trường âm nhạc toàn cầu.

Nghiên cứu quá trình hình thành bản sắc đa văn hóa trong đào tạo thanh nhạc cổ điển thông qua khảo sát tại Học viện Juilliard và các mô hình giảng dạy độc lập. Yucheng khẳng định rằng: Việc sử dụng các tiết mục đa ngôn ngữ, đa phong cách kết hợp với phương pháp giảng dạy đề cao tính tự chủ nghệ thuật góp phần hình thành bản sắc lai hợp (hybrid identity) cho người học. Liên quan đến mối quan hệ giữa truyền thống và đổi mới trong nghệ thuật biểu diễn, Batovska và cộng sự cho rằng: Nghệ thuật thanh nhạc đương đại là một hệ thống tổng hợp bao gồm các yếu tố kỹ thuật, thẩm mỹ và chức năng xã hội. Nghiên cứu chỉ ra rằng truyền thống đóng vai trò nền tảng trong việc bảo tồn các giá trị nghệ thuật cốt lõi, trong khi đổi mới là động lực thúc đẩy sự phát triển thông qua ứng dụng công nghệ mới, mở rộng ngôn ngữ biểu đạt và đa dạng hóa hình thức trình diễn (Batovska, 2022).

Mặc dù các nghiên cứu trên đã cung cấp những cơ sở lý luận quan trọng về giáo dục xuyên văn hóa, bản sắc nghệ thuật và đổi mới trong thanh nhạc, song các vấn đề liên quan đến tác động của toàn cầu hóa đối với hoạt động biểu diễn thanh nhạc ở Việt Nam vẫn chưa được nghiên cứu một cách toàn diện. Đặc biệt, mối quan hệ giữa kỹ thuật thanh nhạc, bản sắc văn hóa và công nghệ số trong đào tạo và biểu diễn còn thiếu những khảo sát mang tính hệ thống. Đây chính là khoảng trống nghiên cứu mà bài viết hướng tới bổ sung và làm rõ.

3.2. Một số khái niệm về vấn đề nghiên cứu

3.2.1. Thanh nhạc và nghệ thuật biểu diễn

Thanh nhạc là loại hình nghệ thuật sử dụng giọng hát của con người làm phương tiện biểu đạt nội dung tư tưởng, cảm xúc và giá trị thẩm mỹ thông qua sự phối hợp giữa kỹ thuật thanh nhạc và khả năng diễn cảm của người biểu diễn. “Vocal is the study of the art and science of voice instruction” (Wikipedia). Theo Adam Music: “Thanh nhạc là một bộ môn nghệ thuật kết hợp ngôn ngữ và âm nhạc được trình diễn bởi một hoặc nhiều người hát”. Hà Thị Lý cũng cho rằng: “Đây là danh từ chỉ khái niệm về việc hát, dạy hát với các kỹ thuật về ca hát” (Huyền, 2026). Trong giáo dục và thực hành nghệ thuật hiện đại, thanh nhạc không chỉ hướng đến việc rèn luyện kỹ thuật giọng hát mà còn góp phần hình thành năng lực biểu đạt nghệ thuật và bản sắc cá nhân của người nghệ sĩ.

“Musical performance is a step where musical ideas are expressed and shared with a listener” (Britannica). Theo cung cấp của *Viện Âm nhạc*, Nghệ thuật biểu diễn thanh nhạc là quá trình hiện thực hóa tác phẩm nghệ thuật trước công chúng thông qua hoạt động trình diễn của nghệ sĩ, trong đó người biểu diễn giữ vai trò trung gian chuyển tải nội dung, cảm xúc và giá trị thẩm mỹ của tác phẩm (Đặng, 2016). Kỹ năng biểu diễn thanh nhạc là khả năng người biểu diễn vận dụng những kiến thức thu nhận được trong lĩnh vực thanh nhạc gồm kỹ thuật hát, kỹ thuật diễn để trình bày trước công chúng (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2023). Có thể nói rằng, thanh nhạc là việc truyền tải lời bài hát trên sân khấu thông qua giọng hát, kỹ năng trình diễn và sự tương tác với công chúng. Theo xu hướng phát triển đương đại, biểu diễn thanh nhạc không chỉ dựa trên kỹ thuật thanh nhạc mà còn tích hợp các yếu tố sân khấu, hình ảnh, công nghệ và bản sắc nghệ thuật cá nhân nhằm nâng cao hiệu quả truyền tải thông điệp nghệ thuật. Trong bối cảnh toàn cầu hóa, việc xây dựng bản sắc nghệ sĩ (artistic identity) trở thành một yêu cầu quan trọng, giúp người biểu diễn vừa khẳng định phong cách cá nhân, vừa phát huy giá trị văn hóa dân tộc trong môi trường nghệ thuật quốc tế.

3.2.2. Toàn cầu hóa và giao thoa văn hóa

Toàn cầu hóa được hiểu là quá trình gia tăng sự kết nối và tương tác giữa các quốc gia trên các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, khoa học và công nghệ, tạo điều kiện cho sự lưu chuyển và tiếp biến các giá trị văn hóa trên phạm vi toàn cầu. Trong lĩnh vực thanh nhạc, toàn cầu hóa góp phần mở rộng cơ hội tiếp cận các phương pháp đào tạo, kỹ thuật biểu diễn và các xu hướng nghệ thuật quốc tế, đồng thời thúc đẩy sự giao lưu giữa các hệ thống âm nhạc khác nhau. Một hệ quả quan trọng của toàn cầu hóa là hiện tượng giao thoa văn hóa (cultural exchange), thể hiện qua quá trình tiếp nhận và tương tác giữa các truyền thống âm nhạc khác nhau. Theo Fang (2025) “Giáo dục thanh nhạc xuyên văn hóa cho phép kết hợp kỹ thuật thanh nhạc phương Tây với các giá trị âm nhạc bản địa, từ đó nâng cao năng lực biểu cảm và khả năng thích ứng của người học trong môi trường nghệ thuật đa văn hóa”. Dưới góc độ lý thuyết lai ghép văn hóa (cultural hybridity), sự kết hợp giữa kỹ thuật thanh nhạc hiện đại với các yếu tố âm nhạc truyền thống đã tạo ra những hình thức biểu đạt mới mang tính hội nhập nhưng vẫn giữ được bản sắc văn hóa. Nhiều nghệ sĩ vận dụng các kỹ thuật thanh nhạc hàn lâm để thể hiện dân ca, ca khúc mang âm hưởng dân tộc hoặc các tác phẩm đương đại có chất liệu văn hóa bản địa, góp phần làm phong phú ngôn ngữ nghệ thuật thanh nhạc. Tuy nhiên, bên cạnh những cơ hội phát triển, toàn cầu hóa cũng đặt ra nguy cơ đồng nhất hóa văn hóa và làm suy giảm vai trò của các giá trị truyền thống. Vì vậy, việc kết hợp hài hòa giữa tiếp thu tinh hoa nghệ thuật quốc tế với bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc là yêu cầu quan trọng, góp phần định hướng sự phát triển bền vững của nghệ thuật thanh nhạc trong bối cảnh hội nhập hiện nay (Fang, 2025; Guo, 2025).

3.2.3. Mối quan hệ giữa truyền thống và sáng tạo trong nghệ thuật thanh nhạc

Theo Batovska, sự phát triển của nghệ thuật thanh nhạc đương đại dựa trên mối quan hệ tương tác giữa truyền thống (traditions) và đổi mới sáng tạo (innovations). Trong đó, truyền thống giữ vai trò bảo tồn các giá trị cốt lõi về kỹ thuật thanh nhạc, phong cách biểu diễn và chuẩn mực thẩm mỹ; còn đổi mới tạo điều kiện mở rộng phương thức biểu đạt thông qua ứng dụng công nghệ, đa dạng hóa hình thức trình diễn và kết hợp các xu hướng nghệ thuật mới (Batovska, 2022). Đổi mới trong nghệ thuật thanh nhạc được hiểu là quá trình tiếp thu các thành tựu khoa học, công nghệ và phương thức biểu đạt mới nhằm nâng cao chất

lượng biểu diễn và đáp ứng nhu cầu thẩm mỹ của công chúng đương đại. Đổi mới không phải là sự phủ nhận truyền thống mà là quá trình kế thừa và phát triển các giá trị nghệ thuật đã được khẳng định trong bối cảnh xã hội và văn hóa mới. Sự đổi mới trong thanh nhạc hiện nay được thể hiện qua việc ứng dụng công nghệ số, phát triển các mô hình biểu diễn đa phương tiện, biểu diễn trực tuyến và tăng cường tương tác với công chúng. Bên cạnh đó, xu hướng kết hợp giữa thanh nhạc cổ điển với các thể loại âm nhạc đương đại hoặc chất liệu âm nhạc truyền thống đã tạo ra những hình thức biểu đạt mới, góp phần mở rộng không gian sáng tạo và nâng cao khả năng tiếp cận khán giả. Đây không chỉ là động lực thúc đẩy sự phát triển của nghệ thuật biểu diễn mà còn là cơ sở để thanh nhạc thích ứng với xu hướng hội nhập quốc tế, đồng thời duy trì và phát huy bản sắc văn hóa trong thời đại toàn cầu hóa (Batovska, 2022).

3.2.4. Bản sắc đa văn hóa trong đào tạo thanh nhạc

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, đào tạo thanh nhạc ngày càng hướng đến phát triển bản sắc đa văn hóa (multicultural identity) được hiểu là khả năng tiếp nhận, dung hòa và thể hiện các giá trị văn hóa khác nhau trong quá trình học tập, sáng tạo và biểu diễn nghệ thuật, đồng thời vẫn duy trì những đặc trưng văn hóa riêng của cá nhân và cộng đồng. Đối với nghệ sĩ thanh nhạc, nó không chỉ phản ánh năng lực chuyên môn mà còn thể hiện khả năng thích ứng với môi trường nghệ thuật quốc tế.

Theo Yucheng, giáo dục thanh nhạc hiện đại ngày càng chú trọng hình thành bản sắc lai hợp (hybrid identity) thông qua việc tiếp cận các tác phẩm đa ngôn ngữ, đa phong cách và khuyến khích sự tự chủ nghệ thuật của người học. Quá trình này giúp sinh viên phát triển kỹ thuật thanh nhạc, đồng thời xây dựng bản sắc nghệ thuật cá nhân trong môi trường đa văn hóa (Guo, 2025).

Việc phát triển bản sắc đa văn hóa được thực hiện thông qua đa dạng hóa hệ thống tác phẩm giảng dạy, kết hợp giữa thanh nhạc cổ điển phương Tây, âm nhạc dân gian, âm nhạc truyền thống và các sáng tác đương đại. Cách tiếp cận này không chỉ mở rộng hiểu biết văn hóa mà còn nâng cao năng lực biểu đạt và giao tiếp nghệ thuật của người học trong các bối cảnh biểu diễn khác nhau. Đối với Việt Nam, xây dựng bản sắc đa văn hóa trong đào tạo thanh nhạc cần gắn với việc bảo tồn và phát huy các giá trị âm nhạc dân tộc. Việc đưa dân ca, dân nhạc và các loại hình nghệ thuật truyền thống vào chương trình đào tạo không chỉ góp phần giữ gìn di sản văn hóa mà còn tạo nên dấu ấn riêng cho nghệ sĩ Việt Nam trong quá trình hội nhập quốc tế. Quá trình này cũng đối mặt với nguy cơ lệ thuộc vào các chuẩn mực nghệ thuật ngoại nhập và sự suy giảm vai trò của các giá trị truyền thống. Vì vậy, các cơ sở đào tạo cần xây dựng chương trình theo hướng cân bằng giữa hội nhập quốc tế và bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc nhằm bảo đảm sự phát triển bền vững của nghệ thuật thanh nhạc trong bối cảnh toàn cầu hóa (Guo, 2025).

3.2.5. Hệ khung lý thuyết nghiên cứu

Nghiên cứu được xây dựng trên ba nền tảng lý thuyết gồm:

Lý thuyết giao thoa văn hóa được sử dụng để phân tích quá trình tiếp biến giữa các truyền thống âm nhạc khác nhau, thể hiện qua sự kết hợp giữa kỹ thuật thanh nhạc phương Tây và các yếu tố âm nhạc dân tộc trong biểu diễn hiện nay (Guo, 2025).

Lý thuyết đổi mới sáng tạo, dựa trên quan điểm *Traditions and Innovations* của Batovska và cộng sự, giúp lý giải mối quan hệ giữa truyền thống và đổi mới trong nghệ thuật thanh nhạc, đặc biệt là việc ứng dụng công nghệ số, AI, VR/AR và các phương thức biểu diễn mới nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và biểu diễn (Batovska, 2022).

Lý thuyết hình thành bản sắc đa văn hóa được vận dụng để phân tích vai trò của môi trường đào tạo trong việc hình thành bản sắc nghệ sĩ. Theo Fang, việc tiếp cận các tác phẩm đa ngôn ngữ và đa phong cách góp phần xây dựng bản sắc lai hợp (hybrid identity), giúp người học vừa giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc vừa thích ứng với môi trường nghệ thuật quốc tế (Guo, 2025).

Như vậy, sự kết hợp của ba lý thuyết trên tạo nên cơ sở khoa học để phân tích các xu hướng đổi mới và hội nhập trong biểu diễn thanh nhạc, đồng thời làm rõ mối quan hệ giữa kỹ thuật, công nghệ và bản sắc văn hóa trong bối cảnh toàn cầu hóa.

3.3. Tác động của toàn cầu hóa đối với đào tạo và biểu diễn thanh nhạc

Toàn cầu hóa đang tạo ra những biến đổi sâu sắc đối với lĩnh vực thanh nhạc thông qua quá trình giao lưu văn hóa, phát triển công nghệ số và mở rộng hợp tác quốc tế. Những tác động này không chỉ làm thay đổi phương thức biểu diễn mà còn ảnh hưởng đến mục tiêu, nội dung và phương pháp đào tạo thanh nhạc trong bối cảnh hiện đại. Trước hết, sự gia tăng giao lưu và tiếp biến văn hóa đã thúc đẩy quá trình đa dạng hóa phong cách biểu diễn thanh nhạc. Theo quan điểm giáo dục thanh nhạc xuyên văn hóa, sự kết hợp giữa kỹ thuật thanh nhạc phương Tây với các truyền thống âm nhạc khác giúp người học mở rộng năng lực biểu đạt và nâng cao khả năng thích ứng trong môi trường nghệ thuật đa văn hóa (Fang, 2025). Quá trình này làm xuất hiện các hình thức biểu diễn mang tính lai ghép văn hóa (cultural hybridity), trong đó nghệ sĩ vừa tiếp thu các chuẩn mực biểu diễn quốc tế, vừa khai thác những yếu tố âm nhạc truyền thống để xây dựng phong cách nghệ thuật riêng, góp phần đưa các giá trị âm nhạc dân tộc đến với công chúng toàn cầu.

Các nền tảng số như YouTube, Spotify và TikTok đã mở rộng không gian biểu diễn, đang làm thay đổi đáng kể hoạt động đào tạo và biểu diễn thanh nhạc, cho phép nghệ sĩ tiếp cận công chúng toàn cầu thông qua thực tế ảo (Liu, 2025), tạo điều kiện cho người học tiếp cận nguồn học liệu phong phú và nhận phản hồi trực tuyến trong quá trình rèn luyện kỹ năng. Bên cạnh đó, việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI), thực tế ảo (VR/AR) và các công nghệ xử lý âm thanh hiện đại đã nâng cao hiệu quả đào tạo, đồng thời hình thành những mô hình biểu diễn mới mang tính tương tác và trải nghiệm cao hơn cho khán giả (Huang, 2025; Giang, 2025). Theo Yuchen Guo: “Nghệ sĩ thanh nhạc hiện đại cần hình thành bản sắc lai hợp (hybrid identity) trên cơ sở kết hợp giữa nền tảng văn hóa dân tộc với những giá trị nghệ thuật quốc tế” (Guo, 2025). Toàn cầu hóa cũng đặt ra yêu cầu mới đối với việc đưa các yếu tố dân ca, dân nhạc và âm nhạc truyền thống vào đào tạo và biểu diễn. Điều này không chỉ góp phần bảo tồn di sản văn hóa mà còn tạo nên dấu ấn riêng của nghệ sĩ Việt Nam trong quá trình hội nhập quốc tế.

Bên cạnh những cơ hội như mở rộng thị trường biểu diễn, tăng cường hợp tác quốc tế và tiếp cận các phương pháp đào tạo tiên tiến, toàn cầu hóa cũng đặt ra nhiều thách thức cho nghệ thuật thanh nhạc. Nguy cơ đồng nhất hóa văn hóa, thương mại hóa nghệ thuật và sự suy giảm vai trò của các giá trị truyền thống có thể ảnh hưởng đến tính bền vững của hoạt động biểu diễn và đào tạo. Vì vậy, toàn cầu hóa đang làm thay đổi toàn diện lĩnh vực thanh nhạc từ phong cách biểu diễn, phương thức đào tạo đến môi trường hoạt động nghệ nghiệp.

3.4. Xu hướng đổi mới trong biểu diễn thanh nhạc

Biểu diễn thanh nhạc đang đổi mới theo hướng hiện đại, đa phương tiện và hội nhập quốc tế. Sự phát triển của công nghệ cùng quá trình giao thoa văn hóa đã làm thay đổi phương thức biểu diễn và yêu cầu nghề nghiệp đối với nghệ sĩ. Đặc biệt, một xu hướng nổi bật là ứng dụng công nghệ số trong biểu diễn và đào tạo thanh nhạc. Các nền tảng trực tuyến, trí tuệ nhân tạo (AI), công nghệ âm thanh số và thực tế ảo (VR/AR) góp phần mở rộng không gian biểu diễn, nâng cao chất lượng đào tạo và tăng cường trải nghiệm tương tác cho khán giả (Huang, 2025). Giảng viên Hà Thị Lý cho biết: “VR/AR mở ra những không gian biểu diễn mô phỏng, nơi người học có thể rèn luyện tâm lý sân khấu, cảm nhận định hướng âm thanh trong không gian ba chiều, tương tác với khán giả ảo và quan sát trực quan các nguyên lý âm học - cơ sinh học của giọng hát” (Huyền, 2026). Xu hướng kết hợp đa thể loại âm nhạc ngày càng phổ biến. Theo Batovska và cộng sự: Sự kết hợp giữa thanh nhạc cổ điển với nhạc nhẹ, jazz, world music hoặc các yếu tố điện tử đã tạo nên những hình thức biểu đạt mới (Batovska, 2022). Yanqing Fang cho rằng: Đây là biểu hiện của giao thoa văn hóa, góp phần mở rộng ngôn ngữ nghệ thuật và nâng cao khả năng thích ứng của nghệ sĩ trong môi trường toàn cầu (Fang, 2025). Trong bài viết *Công nghệ và phương tiện dạy học Thanh nhạc: Từ truyền thống đến trí tuệ nhân tạo (Trường hợp tại Trường Đại học Sư phạm nghệ thuật Trung ương)*, Trịnh Thị Oanh cùng cộng sự cũng cho biết: “Tăng cường hợp tác với nghệ sĩ chuyên nghiệp chính là cầu nối quan trọng giữa môi trường học thuật và thực tiễn nghề nghiệp” (Thảo, 2025). Bên cạnh việc đổi mới, xây dựng bản sắc nghệ thuật cá nhân ngày càng được chú trọng. Yuchen lại cho rằng bản sắc lai hợp (hybrid identity), được hình thành từ sự kết hợp giữa văn hóa dân tộc và các chuẩn mực nghệ thuật quốc tế, là yếu tố quan trọng giúp nghệ sĩ khẳng định vị thế

trong môi trường cạnh tranh toàn cầu (Guo, 2025). Việc khai thác chất liệu dân ca và âm nhạc truyền thống là hướng đi cần thiết để vừa bảo tồn di sản văn hóa, vừa tạo dấu ấn riêng trên sân khấu quốc tế (Kiptoo, 2025). Có thể nói, xu hướng đổi mới trong biểu diễn thanh nhạc hiện nay tập trung vào ứng dụng công nghệ số, kết hợp đa thể loại, nâng cao tính trình diễn và xây dựng bản sắc nghệ thuật.

3.5. Xu hướng hội nhập quốc tế

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế đang trở thành xu hướng quan trọng trong đào tạo và biểu diễn thanh nhạc. Sự phát triển của công nghệ truyền thông, các chương trình hợp tác học thuật và mạng lưới nghệ thuật toàn cầu tạo điều kiện để nghệ sĩ và người học tiếp cận các chuẩn mực nghề nghiệp quốc tế, đồng thời mở rộng cơ hội giao lưu, học tập và biểu diễn.

Giảng viên Lương Minh Tân - Phó trưởng Khoa Sư phạm Âm nhạc cho biết: “Một biểu hiện nổi bật của quá trình hội nhập là sự mở rộng không gian biểu diễn trên các nền tảng số như YouTube, Spotify và TikTok”. Các nền tảng này sẽ giúp nghệ sĩ tiếp cận công chúng toàn cầu và quảng bá sản phẩm âm nhạc hiệu quả hơn (Tiktok, 13/02/2025). Song song với đó, các chương trình trao đổi học thuật, masterclass và hợp tác đào tạo quốc tế ngày càng phát triển, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo và khả năng liên thông giữa các cơ sở giáo dục âm nhạc (AEC, 2007).

Theo Yuchen Guo, việc tiếp cận các tác phẩm đa ngôn ngữ, đa phong cách giúp người học hình thành bản sắc lai hợp (hybrid identity), vừa tiếp thu giá trị nghệ thuật quốc tế vừa giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc (Guo, 2025). Tuy nhiên, hội nhập không đồng nghĩa với hòa tan bản sắc. Wanying Liu (2024) cho rằng: Âm nhạc truyền thống là nguồn lực quan trọng để khẳng định bản sắc văn hóa trong môi trường toàn cầu. Vì vậy, việc lồng ghép dân ca, dân nhạc và các yếu tố văn hóa bản địa vào đào tạo và biểu diễn là điều kiện cần thiết để thanh nhạc Việt Nam vừa hội nhập, vừa phát huy giá trị truyền thống.

4. Kết luận

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và chuyển đổi số, nghệ thuật thanh nhạc đang có những thay đổi mạnh mẽ về đào tạo, biểu diễn và môi trường nghề nghiệp. Kết quả nghiên cứu cho thấy ba xu hướng nổi bật gồm: Tăng cường giao thoa văn hóa, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số và mở rộng hội nhập quốc tế trong đào tạo và biểu diễn thanh nhạc. Những xu hướng này góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, đa dạng hóa hình thức biểu diễn và mở rộng cơ hội phát triển nghề nghiệp cho nghệ sĩ. Tuy nhiên, thanh nhạc cũng đứng trước những thách thức như nguy cơ đồng nhất hóa văn hóa, áp lực cạnh tranh quốc tế và sự mai một các giá trị truyền thống. Vì vậy, việc cân bằng giữa đổi mới và bảo tồn, giữa hội nhập và bản sắc là yêu cầu quan trọng đối với sự phát triển bền vững của lĩnh vực này.

Đối với Việt Nam, phát triển thanh nhạc trong thời đại toàn cầu hóa cần gắn với việc tiếp thu các thành tựu nghệ thuật quốc tế, đồng thời phát huy giá trị âm nhạc truyền thống dân tộc. Đổi mới chương trình đào tạo, tăng cường ứng dụng công nghệ và mở rộng hợp tác quốc tế sẽ là những giải pháp quan trọng nhằm nâng cao chất lượng nguồn nhân lực thanh nhạc. Đổi mới và hội nhập quốc tế đang mở ra cơ hội mới cho thanh nhạc Việt Nam. Trên cơ sở kết hợp hài hòa giữa tinh hoa nghệ thuật thế giới và bản sắc văn hóa dân tộc, thanh nhạc Việt Nam có điều kiện khẳng định vị thế trong không gian nghệ thuật toàn cầu và góp phần quảng bá văn hóa Việt Nam trong thời đại hội nhập.

Tài liệu tham khảo

- Adam Music. *Thanh nhạc là gì? Có cần năng khiếu không?* <https://adammusic.vn/thanh-nhac-la-gi/>. Truy cập 13/02/2026.
- AEC. (2007). *Handbook: Curriculum Design and Development in Higher Music Education*. Malmo Academy.
- Batovska, O. (2022). Traditions and Innovations in Contemporary Vocal and Choral Art. *STUDIA UBB MUSICA*, LXVII(2), 73-98. <https://doi.org/DOI:10.24193/subbmusica.2022.spiss2.06>
- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2023). *Âm nhạc 11*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- Britannica. *Musical performance*. <https://www.britannica.com/art/musical-performance>. Truy cập 13/02/2026.
- Fang, Y. (2025). Ross-Cultural Vocal Pedagogy in Global Music Education. *Transactions on Comparative Education*, 7(1), 18-29. <https://doi.org/DOI: 10.23977/trance.2025.070103>
- Guo, Y. (2025). Toward Multicultural Identity Formation in Classical Vocal Pedagogy: Cultivating Artistic Expression Through Vocal Performance. *Asia-pacific Journal of Convergent Research Interchange*, 11(9), 407-426.

Hà Thị Lý, Nguyễn Thị Huyền Huyền (2026). Ứng dụng công nghệ số trong đào tạo thanh nhạc: Xu hướng và thách thức. *Tạp chí Giáo dục và Xã hội*, 1(2), 50-55.

Huang, W. L.-X. C.-P. M.-L. D.-K. L.-L. (2025). AI-assisted feedback and reflection in vocal music training: effects on metacognition and singing performance. *Cognition*, 16, 1-15. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1598867>.

Lê Hải Đăng (2016). *Nghệ thuật biểu diễn - Sự hòa quyện giữa thể nghiệm và biểu hiện*. Viện Âm nhạc. <https://vienamnhac.vn/bai-viet/nhac-moi/nghe-thuat-bieu-dien---su-hoa-quyen-giua-the-nghiem-va-bieu-hien>, ngày 27/9/2016.

Liu, Y. (2024). The Integration and Dissemination of Traditional Culture in Higher Education. *International Conference on e-Education, e-Business and Information Management*, 7, 192-197. <https://doi.org/DOI: 10.25236/eeim.2024.027>.

Nguyễn Thị Hương Giang (2025). Đổi mới phương pháp giảng dạy thanh nhạc trong kỷ nguyên số. <https://vanhoathoidai.vn/doi-moi-phuong-phap-giang-day-thanh-nhac-trong-ky-nguyen-so-a45215.html>, ngày 11/9/2025.

Tiktok. (13/02/2025). *TikTok and Luminate release the latest Music Impact Report*. <https://newsroom.tiktok.com/tiktok-and-luminate-release-latest-music-impact-report?lang=en>. Truy cập 13/02/2026.

Trịnh Thị Oanh, Nguyễn Thị Thanh Thảo Thảo (2025). Công nghệ và phương tiện dạy học Thanh nhạc: Từ truyền thống đến trí tuệ nhân tạo (Trường hợp tại Trường Đại học Sư phạm nghệ thuật Trung ương). *Tạp chí Giáo dục và Xã hội*, 175(238), 305-310.

Wikipedia. *Vocal pedagogy*. https://en.wikipedia.org/wiki/Vocal_pedagogy. Truy cập 16/01/2026.

ĐẢNG BỘ TỈNH ĐỒNG THÁP LÃNH ĐẠO PHÁT TRIỂN...

Tiếp theo trang 464

4. Kết luận

Giai đoạn 2015-2025, Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp đã từng bước hình thành hệ thống chủ trương tương đối liên tục và toàn diện đối với phát triển kinh tế - xã hội khu vực biên giới. Từ Kết luận số 27-KL/TU đến Kết luận số 245-KL/TU cho thấy, tư duy lãnh đạo chuyển từ củng cố điều kiện thiết yếu, ổn định dân cư sang kiến tạo vùng động lực mới, gắn phát triển kinh tế với tiến bộ xã hội, giáo dục, nguồn nhân lực, quốc phòng, an ninh và đối ngoại. Việc cụ thể hóa, phân công, ưu tiên nguồn lực và kiểm tra đã tạo nhiều chuyển biến nhưng chất lượng tăng trưởng, sức hấp dẫn đầu tư, liên kết sản xuất, một số chỉ tiêu giáo dục và năng lực phối hợp chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu. Những kinh nghiệm về tầm nhìn chiến lược, tổ chức thực hiện theo kết quả, ưu tiên nguồn lực, phát triển nguồn nhân lực và kiểm tra thích ứng là cơ sở quan trọng để nâng cao hiệu quả lãnh đạo phát triển bền vững khu vực biên giới trong giai đoạn tiếp theo. Vì vậy, trong giai đoạn tới cần gắn mục tiêu với nguồn lực, trách nhiệm và tiêu chí đánh giá cụ thể; đồng thời tăng cường liên kết vùng, hợp tác xuyên biên giới, nâng cao đời sống nhân dân và củng cố quốc phòng, an ninh.

Tài liệu tham khảo

Ban cán sự đảng Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Tháp (2022). *Báo cáo số 85-BC/BCSD*, ngày 22/10/2022 sơ kết tình hình thực hiện Kết luận số 245-KL/TU.
Ban cán sự đảng Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Tháp (2023). *Báo cáo số 32-BC/BCSD*, ngày 31/5/2023 giữa nhiệm kỳ thực hiện Kết luận số 245-KL/TU.
Ban cán sự đảng Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Tháp (2024). *Báo cáo số 10-BC/BCSD*, ngày 25/02/2024 về kết quả năm 2023 và ba năm thực hiện Kết luận số 245-KL/TU.

Huyện ủy Hồng Ngự (2022). *Kế hoạch số 64-KH/HU*, ngày 25/01/2022 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện thực hiện Kết luận số 245-KL/TU.
Huyện ủy Tân Hồng (2022). *Báo cáo số 526-BC/HU*, ngày 03/8/2022 sơ kết thực hiện Kết luận số 245-KL/TU, tr. 1.
Thành ủy Hồng Ngự (2022). *Kế hoạch số 103-KH/TU*, ngày 31/3/2022 của Ban Chấp hành Đảng bộ thành phố thực hiện Kết luận số 245-KL/TU.
Tỉnh ủy Đồng Tháp (2016a). *Chương trình hành động số 21-CTr/TU*, ngày 22/8/2016 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh thực hiện Nghị quyết Đại hội XII của Đảng, tr. 3-10.

Tỉnh ủy Đồng Tháp (2016b). *Kết luận số 27-KL/TU*, ngày 20/10/2016 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về định hướng phát triển kinh tế - xã hội khu vực biên giới tỉnh Đồng Tháp giai đoạn 2016-2020.

Tỉnh ủy Đồng Tháp (2021a). *Chương trình hành động số 06-CTr/TU*, ngày 22/01/2021 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020-2025.

Tỉnh ủy Đồng Tháp (2021b). *Kết luận số 245-KL/TU*, ngày 23/11/2021 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa XI về phát triển kinh tế - xã hội khu vực biên giới tỉnh Đồng Tháp, giai đoạn 2021-2025.

Tỉnh ủy Đồng Tháp (2025). *Báo cáo số 769-BC/TU*, ngày 28/4/2025 kết quả thực hiện Kết luận số 245-KL/TU của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa XI về phát triển kinh tế - xã hội khu vực biên giới tỉnh Đồng Tháp, giai đoạn 2021-2025.

Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Tháp (2022a). *Kế hoạch số 60/KH-UBND*, ngày 25/02/2022 thực hiện Kết luận số 245-KL/TU.

Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Tháp (2022b). *Kế hoạch số 294/KH-UBND*, ngày 20/8/2022 phát triển thương mại biên giới tỉnh Đồng Tháp giai đoạn 2021-2025, tr. 1-7.